

YRKESETISKE RETNINGSLINJER FOR PSYKODRAMATIKERE

Innledning

Etiske retningslinjer for psykodramatikere tilsluttet Norsk Forening for Psykodrama, Sosiometri og Gruppepsykoterapi, NFPSG, er revidert i 2004 for å samsvare med NFP og EAP og "Forskrift for frivillig registrering for utøvere av alternativ behandling" fastsatt av Helsedepartementet 11. des. 2003.

Hensikt

Yrkesetiske retningslinjer for psykodramatikere er utformet i den hensikt at de skal:

- sette normer, standarder for psykodramatikere i etiske spørsmål
- beskytte klienter og psykodramatikere mot uhensiktsmessige og/eller skadelig situasjoner
- skape og opprettholde tillit til psykodrama

Verdigrunnlag

Psykodrama er en retning innenfor humanistisk psykoterapi som bygger på eksistensiell psykologi og humanistisk menneskesyn. Moreno, metodens grunnlegger, utviklet en rolleteori som beskriver individets utvikling og samhandling med andre. Dette var inspirert av barns lek og teater. Filosofien er ressursorientert, og fremhever menneskets egen mulighet til å hjelpe seg til en bedre forståelse av seg selv og sitt liv. Sentrale begreper er spontanitet og kreativitet. Psykodrama søker å forløse menneskets ressurser og kreativitet, slik at personen kan finne nye måter å relatere seg til omverdenen på.

1. Psykodramatikerens oppgave

En psykodramatikers oppgave er gjennom psykodramatiske metoder og teorier å fremme menneskelig utvikling og vekst gjennom terapi og veiledning eller undervisning, individuelt eller i gruppesammenheng.

2. Psykodramatikerens forhold til brukerne:

- a- enten psykodrama benyttes i terapeutisk, veiledning eller pedagogisk sammenheng er det psykodramatikerens plikt og ansvar at brukers beste er det overordnede mål for handlingen. Det utarbeides en gjensidig avtale mellom psykodramatikeren og brukeren som vurderes etter hvert.
- b- Det er brukers behov, tilstand og forutsetninger og bestilling som skal legges til grunn for det terapeutiske arbeid og de metoder og valg psykodramatikeren benytter.

- c- Respektere brukerens grenser, verdier og livssyn. *Ved grenseoverskridende grep, handlinger, øvelser må disse skje i samforståelse med brukeren.* (Den siste setningen ble vedtatt strøket, og styret skal fremme forslag til ny formulering).
- d- Gi informasjon til brukerne om grunnleggende prinsipper i psykodrama, om arbeid i gruppe, metoder og prosesser som deltakelse i psykodrama innebærer. Tilstrebe en saklig orientering om metodens positive sider og dens begrensninger, samt opplyse om brukeres muligheter for å fremføre klage for NFPSG.
- e- Gi brukerne i det psykodramatiske arbeidet innsikt og forståelse i sin egen prosess for de opplevelser og erfaringer de får gjennom deltakelse i psykodrama.
- f- Følge/lede gruppeprosessen og ved behov beskytte den enkelte i gruppen mot destruktive prosesser. Beskytte enkeltdeltakere mot seg selv når adferden kan bli negativ for brukeren.
- g- Psykodramatikerens erkjenner et ansvar for å følge opp brukeren også etter at det profesjonelle oppdraget formelt er avsluttet når det er klart at brukerne har behov for ytterligere oppfølging. Ved behov bør det tilbys mer behandling eller anbefale/eventuelt bistå med at brukeren kommer til annen behandling.
- h- Ingen form for utnyttelse av brukeren skal forekomme, verken økonomisk, seksuelt, emosjonelt, religiøst eller på andre måter

2. Psykodramatikerens kompetanse

For å opprettholde og styrke det faglige nivå skal den enkelte psykodramatiker sørge for å få nødvendig praksis, veiledning og faglig oppdatering. Praktiserende psykodramatikere bør regelmessig ta opp sitt arbeid med en veileder.

En psykodramatiker påtar seg kun oppdrag hun/han vet, eller bør vite at hun/han har den nødvendige kompetansen for. Hvis psykodramatikerens likevel i løpet av den psykodramatiske prosessen vurderer at annen faglig kompetanse er nødvendig, henviser eller etablerer hun/han et samarbeid med annen profesjonell hjelper.

3. Taushetsplikt

Psykodramatikerens opptre lojalt i forhold til brukeren og overholder taushetsplikten.

Psykodramatikerens er ansvarlig for å pålegge deltakere i psykodramagrupper taushetsplikt om forhold som angår andre gruppemedlemmer.

Opplysninger som psykodramatikerens får ellers i sin virksomhet, behandles med diskresjon, også når dette ikke direkte omfattes av hennes/hans taushetsplikt.

Verken taushetsplikten eller diskresjonsplikten er tidsbegrenset.

Uten hinder i taushetsplikten skal psykodramatikerens eget tiltak gi opplysninger til barnevernstjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jfr. Lov om barnevernstjenester § 4-10, § 4-11, § 4-12.

Bare klienten kan gi samtykke til at opplysninger undergitt taushet kan gis til andre. I ekstreme situasjoner der brukeren kan representere en vesentlig fare for seg selv eller andre, må brukeren bli gjort oppmerksom på at taushetsplikten kan fravikes.

Når psykodramatikerens ønsker å bruke informasjon og stoff fra sitt arbeid til undervisning eller forskning knyttet til et bestemt kasus, innhentes skriftlige samtykke og anonymiteten må ivaretas. Ved opptak av brukere på lyd- eller videobånd kreves brukerens skriftlige samtykke. For mindreårige kreves samtykke fra foresatte/verge.

Medlemmer forplikter seg til å gi klienten opplysninger om terapien og til å behandle helse- og personopplysninger om klienten på forsvarlig måte. Brudd på disse prinsippene er grunnlag for disiplinære følger for terapeuten.

4. Kollegiale forpliktelser

Psykodramatikere skal vise lojalitet og respekt overfor kolleger og deres arbeide.

Hvis en psykodramatiker finner at en kollega handler i strid med NFPSGs "Yrkesetiske retningslinjer for psykodramatikere", gjør hun/han kollegaen oppmerksom på dette. Fører ikke dette fram bør saken fremmes for NFPSGs styre.

Tvister mellom psykodramatikere tilknyttet NFPSG søkes løst i minnelighet. Lar dette seg ikke gjøre, fremmes saken for styret i NFPSG.

5. Norsk Lov

En psykodramatiker må kjenne til og arbeide innenfor norsk lov.

Sist endret på årsmøtet i 2004